

CEZA MUHALEMESİ KANUNU GEREĞİNCE MÜDAFİ VE VEKİLLERİN GÖREVLENDİRİLMELERİ İLE YAPILACAK ÖDEMELERİN USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine müdafî veya vekillerin görevlendirilmeleri ile bu kişilere yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince müdafî veya vekil görevlendirilmesi ile bu kişilere yapılacak ödemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 150, 234 ve 239 uncu maddeleri ile 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Baro: Hukukî yardımın yapılacağı yerin bağlı bulunduğu baroyu,
- b) Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,
- c) Soruşturma: Yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden; kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilen hâllerde bu kararın kesinleşmesine, kamu davası açılan hâllerde ise iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,
- ç) Tarife: Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13 üncü maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak her yıl Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca hazırlanan ve müdafî veya vekillere ödenecek meblâğları gösteren tarifeyi,
- d) **(Değişik:RG-10/6/2011-27960)** Ücret: Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenecek meblâğı, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca mutat olan taşıta göre gerçek masraf üzerinden yapılan zorunlu yol giderlerini, acele ve zorunlu hâllerde ise, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde sayılan mercilerin kabûlü üzerine mutat taşıt dışındaki araçlarla yapılan zorunlu yol giderlerini ve müdafî veya vekil tarafından ödenen temyiz, istinaf ve itiraz harçlarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Müdafî veya Vekillere İlişkin Hükümler

Müdafî veya vekillerin görevlendirilmesi

MADDE 5 – (1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, görevlendirilecek müdafî yapılacak ödemelerin yargılama giderlerinden sayılacağı ve mahkûmiyeti hâlinde kendisinden tahsil edileceği hususu hatırlatılarak talep ettiği takdirde barodan bir müdafî görevlendirmesi istenir.

(2) Şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malûl veya sağır ve dilsiz ise ya da hakkında alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı soruşturma ya da kovuşturma yapılıyorsa istemi aranmaksızın barodan bir müdafî görevlendirmesi istenir. Ancak bunun için şüpheli veya sanığın müdafîinin olmaması şarttır.

(3) İkinci fıkrada sayılan hâllerde kovuşturma aşamasında sanığa iddianamenin tebliği için çıkarılan çağrı kâğıdına ayrıca "tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde müdafîi bulunup bulunmadığını bildirmesi, bildirimde bulunmadığı takdirde barodan bir müdafî görevlendirmesinin isteneceği, görevlendirilen müdafîe ödenecek ücretin yargılama giderlerinden sayılacağı ve mahkûmiyeti hâlinde kendisinden tahsil edileceği" hususunu hatırlatan meşruhat verilir. Sanığın tutuklu olması hâlinde Ceza Muhakemesi Kanununun 176 ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereğince yapılan işlemler sırasında yukarıda belirtilen meşruhat hatırlatılır. Sanık tarafından bildirimde

bulunmadığı, tebligat yapılamadığı veya tutuklu sanığın müdafii olmadığını bildirmesi hâlinde duruşma günü beklenmeksizin barodan bir müdafii görevlendirmesi istenir.

(4) Vekili bulunmayan mağdur, şikâyetçi veya katılanın talep etmesi hâlinde, barodan bir vekil görevlendirmesi istenir.

(5) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince mağdur veya suçtan zarar gören için zorunlu olarak vekil görevlendirilmesi gereken hâllerde istemi aranmaksızın barodan bir vekil görevlendirmesi istenir. Ancak bunun için mağdur veya suçtan zarar görenin vekilinin olmaması şarttır.

(6) Müdafii veya vekil görevlendirilmesi; soruşturma evresinde ifadeyi alan merci veya sorguyu yapan hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından barodan talep edilir.

Görevlendirme esasları

MADDE 6 – (1) Soruşturma evresinde görev yapan müdafii veya vekil, engel bulunmadığı takdirde kovuşturma evresinde de öncelikle görevlendirilir.

(2) Soruşturma veya kovuşturma makamlarınca aralarında menfaat çatışması bulunduğu bildirilmediği takdirde birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören veya katılan için aynı müdafii veya vekil görevlendirilebilir.

(3) Baro tarafından müdafii veya vekil olarak atanan avukat, haklı mazereti hâlinde görevlendirilmesine ilişkin yazıya dayanarak başka bir avukata yetki verebilir.

(4) Müdafii veya vekilin mesleği bırakması ya da kanunî engellerle davadan çekilmesi hâlinde, baro tarafından yeni bir müdafii veya vekil görevlendirilir.

(5) Dosyada görevli müdafii veya vekilin, istinaf veya temyiz kanun yolu muhakemesinde yapılacak duruşmaya katılmayacağını bildirmesi durumunda, zorunlu müdafii veya vekil gerektiren hâllerde görevlendirme, kanun yolu incelemesini yapacak mahkeme tarafından o yer barosundan istenir.

(6) Müdafii veya vekil, soruşturma evresinde ya da duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme derhal başka bir müdafii veya vekil görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar.

Görevin sona ermesi

MADDE 7 – (1) Müdafii veya vekilin görevi;

a) Soruşturma evresinde; kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararın kesinleşmesi, yetkisizlik veya görevsizlik kararı, kamu davası açılması hâlinde ise iddianamenin kabulü kararı verilmesi,

b) Kovuşturma evresinde; yargılamanın yapıldığı il veya ilçe dışında yargılamayı gerektirir görevsizlik veya yetkisizlik kararı, esasa ilişkin hükmün kesinleşmesi ya da davanın nakline karar verilmesi,

c) Müdafii, vekil veya kendisine müdafii ya da vekil görevlendirilen kişinin ölmesi,

ç) Kişinin kendisine bir müdafii veya vekil seçmesi, hâllerinde sona erer.

(2) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilen müdafii veya vekil azledilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme Usul ve Esasları

Ücret

MADDE 8 – (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafii veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nden ayrı olarak hazırlanacak "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafii ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife" gereğince ödenecek meblâğ Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.

(2) **(Değişik:RG-10/6/2011-27960)** Müdafii veya vekilin görevi gereği yaptığı zorunlu yol giderleri ile kendisi tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçları ayrıca ödenir.⁽²⁾

(3) **(Değişik:RG-10/6/2011-27960)** Müdafii veya vekile Tarife gereğince ödenen meblâğ, zorunlu yol giderleri ve müdafii veya vekil tarafından ödenen temyiz, istinaf ve itiraz harçları yargılama giderlerinden sayılır.⁽²⁾

Tarife

MADDE 9 – (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile ödenecek meblâğ, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından her yıl Aralık ayında hazırlanan ve 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere düzenlenen Tarifede gösterilir. Tarife ayrıca Resmî Gazete’de yayımlanır.

Ödemeye ilişkin esaslar

MADDE 10 – (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafî veya vekile soruşturma ve kovuşturma evreleri için ayrı ayrı olmak üzere Tarifede belirlenen ücret ödenir.

(2) Soruşturma evresinde kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısı ve mahkeme huzurunda yapılan ifade alma veya sorgu için farklı avukatların görevlendirilmesi hâlinde tek bir ücret ödenir ve bu ücret görevli avukatlara katkıları oranında paylaşılır.

(3) Aynı soruşturma veya kovuşturma evresinde bir kişi için aynı avukata birden fazla ücret ödenmez.

(4) (**Değişik:RG-22/7/2016-29778**) Aralarında menfaat çatışması bulunmayan birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören veya katılan için görevlendirilen aynı müdafî ya da vekile bu kişilerin her biri için ayrı ücret ödenir.

(5) Yetki belgesi ile görevlendirilen avukata ayrıca ücret ödenmez.

(6) Müdafî veya vekil olarak görevlendirilen avukatın mesleği bırakması ya da kanunî engellerle davadan çekilmesi hâlinde baro tarafından yeniden görevlendirilen müdafî veya vekile de Tarifede yazılı ücret ödenir.

(7) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen görevsizlik ile yetkisizlik veya davanın nakli sebebiyle müdafîlik ya da vekillik görevinin sona ermesi hâllerinde Tarifede yazılı ücret ödenir.

(8) Kovuşturma evresinde görevsizlik kararı verilerek dosyanın yargılamanın yapıldığı il veya ilçe içindeki üst dereceli mahkemeye gönderilmesi hâlinde Tarifede yazılı ücretler arasındaki fark ilâveten ödenir.

(9) Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi nedeniyle görevi sona eren müdafî ya da vekile Tarifede yazılı ücret ödenir.

(10) Cumhuriyet savcılığı veya mahkemenin talebi üzerine istinabe işlemi sırasında görevlendirilen müdafî veya vekile Tarifede yazılı ücretin yarısı ödenir.

(11) (**Değişik:RG-21/05/2007-26528**) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde ücrete hak kazanılan hukukî yardımın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır.

Ücretin ödenme usulü

MADDE 11 – (Değişik:RG-21/05/2007-26528)

(1) Müdafî veya vekil; soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblâğı almaya hak kazanır.

(2) Zorunlu yol giderlerine de buna ilişkin belge, gider pusulası veya avukatın rayice uygun yazılı beyanı üzerine hak kazanılır.

(3) Müdafî veya vekilin; görevlendirme yazısı, katıldığı soruşturma veya kovuşturma evresine ilişkin tutanağın onaylı örneği, evrakin çok sayıda olması hâlinde ilk ve son sayfası ve varsa yapmış olduğu zorunlu yol giderlerine ilişkin belge, gider pusulası veya rayice uygun yazılı beyanı ile serbest meslek makbuzunu (**Ek ibare:RG-10/6/2011-27960**) kendisi tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçlarının ödendiğine ilişkin belgeyi baroya vermesi üzerine, baro tarafından bu Yönetmelik ve Tarife hükümlerine göre gerekli incelemeler yapıp hukukî yardımın yapıldığı Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemelere göre gruplandırılmış ayrıntılı ödeme listeleri geliş tarihi esas alınmak suretiyle en geç on gün içinde hazırlanır ve ekindeki dayanak belgeler ile birlikte soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir.⁽²⁾

(4) Müdafî veya vekil sigortalı olarak çalışmakta ise yanında çalıştığı avukatın, avukatlık bürosu ya da avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmakta ise büro veya ortaklığın serbest meslek makbuzunu kullanır.

(5) (**Değişik:RG-10/6/2011-27960**) Cumhuriyet başsavcılığınca listeler ve ekindeki dayanak belgeler incelendikten sonra, müdafî veya vekile ödenmesi gereken Tarifede yazılı meblâğ ile varsa

zorunlu yol giderlerini de kapsayan toplam ücret, ödeme emri belgesiyle, serbest meslek makbuzunu düzenleyen müdafî veya vekilin bildireceği banka hesabına ödenir.

(6) **(Ek:RG-10/6/2011-27960)**⁽¹⁾ Cumhuriyet başsavcılığınca, müdafî veya vekil tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçlarına ilişkin dayanak belgeler incelendikten sonra ödenmesi gereken meblağ, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 67 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince herhangi bir kesintiye tabi olmaksızın müdafî veya vekilin bildireceği banka hesabına ödenir.⁽²⁾

(7) **(Ek:RG-10/6/2011-27960)**⁽¹⁾ Beşinci ve altıncı fıkra gereğince yapılan ödemeler, yargılama giderlerinin hesabında dikkate alınmak üzere soruşturma ya da kovuşturma dosyasına bildirilir

(8)⁽¹⁾ Ödeme emri belgeleri, soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca gecikmeksizin düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Geçici ve Son Hükümler**

Yürürlük tarihinden öncesine ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 19/12/2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilmiş müdafî veya vekillere ilişkin hususlarda da bu Yönetmelik hükümleri ile 2007 yılı Tarifesi uygulanır.

(2) **(Değişik:RG-21/05/2007-26528)** Birinci fıkroda belirtilen döneme ilişkin olarak barolar tarafından hazırlanan ayrıntılı ödeme listeleri ve eki belgelerin Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilmesi üzerine ödeme emri belgeleri gecikmeksizin düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

---

(1) 10/6/2011 tarihli ve 27960 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 11 inci maddesine 5 inci fıkradan sonra gelmek üzere (6) ve (7) fıkralar eklenmiş ve son fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) Danıştay Onuncu Dairesinin 26/05/2015 tarihli ve Esas No: 2011/8240; Karar No:2015/2572 Sayılı Kararı ile Yönetmeliğin 8. maddesinin iki ve üçüncü fıkrasında yer alan “... kendisi tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçları yargılama giderinden sayılır.” ibareleri ile 11. maddesinin üçüncü ve altıncı fıkrasında yer alan “...kendisi tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçlarının ödendiğine ilişkin belgeyi...” ve “...müdafî veya vekil tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinafa ve itiraz harçlarına...” dair ibarelerin iptaline karar verilmiştir.